

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122372065
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:6122372065.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: A. B. C., D., E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. G. XXXX/XX, H., právne zastúpeného: JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, IČO: 30 850 436, proti žalovanej: A. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, H., právne zastúpenej: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o zaplatenie 104,48 Eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 6C/34/2022-74 zo dňa 24. februára 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd m e n í rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku I. tak, že žalobu z a m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 104,48 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 02.08.2022 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšku konanie zastavil a výrokom III. žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak o nároku žalobcu uplatnenom titulom náhrady škody vo výške 104,48 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania za obdobie od 25.08.2020 do zaplatenia spočívajúcej vo vynaložených nákladoch v súvislosti s cestou do miesta bydliska jeho maloletého syna a späť dňa 24.08.2020, kedy sa mal realizovať styk žalobcu s maloletým synom na základe vykonateľného súdneho rozhodnutia, avšak k jeho realizácii nedošlo, nakoľko žalovaná (matka maloletého) žalobcovi (otcovi maloletého) oznámila, že maloletý je chorý, a to bez toho, aby svoje tvrdenie podložila lekárskou správou, čím porušila prevenčnú povinnosť podľa § 415 Obč. zák.

1.2. Prvoinštančný súd vychádzal zo zistenia, že na základe uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/33/2020-567 zo dňa 05.08.2020 bol otec maloletého B. (teda žalobca) oprávnený stretnúť sa s maloletým synom od 24.08.2020 od 9.00 hod. nepretržite do 26.08.2020 do 17.00 hod. v neprítomnosti matky dieťaťa (žalovanej), ktorá bola povinná dieťa na stretnutie s otcom pripraviť s tým, že otec si prevezme dieťa v určený čas v mieste bydliska dieťaťa a matke po skončení styku dieťa odovzdá v mieste bydliska dieťaťa.

V konaní nebolo sporné, že dňa 24.08.2020 sa styk žalobcu s maloletým synom neuskutočnil, hoci medzi žalobcom a žalovanou prebehla ešte dňa 22.08.2020 prostredníctvom SMS správ komunikácia, v ktorej si obaja potvrdili styk dieťaťa s otcom v pondelok 24.08.2020.

V nedeľu 23.08.2020 však žalovaná SMS správou žalobcovi oznámila, že jeho stretnutie so synom sa musí odložiť, lebo syn dostal v noci hnačku, mal teplotu, nechutilo mu jesť a musela s ním ísť na pohotovosť. Žalovaná až dňa 24.08.2020, keď sa už žalobca nachádzal v mieste bydliska maloletého, doručila žalobcovi kópiu lekárskej správy z lekárskej a zdravotnickej služby zo dňa 23.08.2020, a to napriek tomu, že ňou disponovala aj dňa 23.08.2020 a že žalobca ju už vtedy vyzýval na predloženie lekárskej správy preukazujúcej zdravotný stav maloletého dieťaťa.

1.3. Pri posúdení zodpovednosti žalovanej za vznik zbytočne vynaložených nákladov v súvislosti s cestou žalobcu na miesto realizácie styku s maloletým synom a existencie okolností, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že žalovaná takto vzniknutej škode nemohla zabrániť, súd prvej inštancie vychádzal z právnej úpravy obsiahnutej v ustanoveniach § 415 a § 420 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. Zohľadnil skutočnosť, že hoci žalovaná už dňa 23.08.2020 disponovala lekárskou správou o stave dieťaťa a otec dieťaťa predmetnú správu v uvedený deň od nej žiadal v rámci SMS komunikácie, lekársku správu mu včas neposkytla, v dôsledku čoho si nespĺnila oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k dátumu stretnutia žalobcu s maloletým dieťaťom naplánovaného na deň 24.08.2020. Prvoinštančný súd zdôraznil, že žalobca ako rodič má rovnaké právo byť informovaný o zdravotnom stave svojho dieťaťa a objektívnych prekážkach jeho styku so svojim dieťaťom a že žalovaná si bola vedomá vykonateľného rozhodnutia, čiže vedela, že dňa 24.08.2020 sa žalobca dostaví za účelom styku s maloletým dieťaťom. Skonštatoval, že žalovaná si nespĺnila prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka tak, aby náležite a dostatočne s ohľadom na všetky okolnosti zabránila škode spočívajúcej vo vynaložení nákladov žalobcom na cestu do bydliska maloletého dieťaťa späť dňa 24.08.2020. Nebolo sporné, že maloleté dieťa sa dňa 23.08.2020 podrobilo lekárskej prehliadke a malo vtedy črevné problémy, avšak nebolo preukázané, že tieto problémy malo aj dňa 24.08.2020, teda v deň nasledujúci po lekárskej prehliadke, avšak, ak by to aj bolo preukázané, žalovaná svojím pasívnym správaním (nezaslaním lekárskej správy) spôsobila žalobcovi škodu. V súvislosti s porušením prevenčnej povinnosti zo strany žalovanej včasným neinformovaním o objektívnej prekážke brániacej uskutočneniu styku žalobcu s maloletým dieťaťom poukázal na rozhodnutie NS ČSR 1 Cz 63/87 (R 12/90).

1.4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nakoľko žalovaná riadne a včas neinformovala žalobcu o objektívnej prekážke brániacej uskutočneniu styku, nespĺnila si prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, preto musí niesť zodpovednosť za škodu tým vzniknutú. Pokiaľ žalovaná argumentovala tým, že lekárske potvrdenie žalobcovi nepredložila hneď na jeho žiadosť z dôvodu jeho správania, keď ten opakovane v prípade predloženia lekárskeho správ podával na ošetrovateľov rôzne podnety na príslušné orgány, súd prvej inštancie uviedol, že toto v konaní nebolo preukázané, a okrem toho, ani to žalovanú nezbavuje splnenia si prevenčnej povinnosti. Pri posúdení opodstatnenosti výšky náhrady škody uplatnenej žalobou zohľadnil skutočnosť, že žalobca vzal žalobu späť v časti uplatnených úrokov z omeškania 5 % zo sumy 104,48 Eur za obdobie od 25.08.2020 do 01.08.2022, preto v zmysle § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti zastavil. Ďalej v súvislosti s rozsahom nároku žalobcu prihliadol na účelnosť, resp. nevyhnutnosť použitia vlastného motorového vozidla vzhľadom na útlý vek dieťaťa, vzdialenosť bydlísk žalobcu a dieťaťa, ako aj na situáciu v súvislosti s ochorením Covid – 19. Vychádzal z toho, že cesta žalobcu z miesta bydliska - z Bratislavy - Staré Grunty do miesta styku v Bojniciach, Velvárska a späť je celkom 372 kilometrov. Ustálil, že pri základnej náhrade uplatnenej v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 7 ods. 4 zákona číslo 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách vo výške 71,80 Eur (0,193 Eur x 372 km podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny číslo 143/2019 Z.z.) a náhrade za spotrebované pohonné hmoty vo výške 32,80 Eur (podľa štatistického úradu Slovenskej republiky bola cena benzínu natural 95 oktánový v týždni od 24.08.2020 do 30.08.2020 suma 1,156 Eur/liter; pri spotrebe vozidla 7,6 l/100 km predstavuje výška náhrady za spotrebované pohonné hmoty sumu 32,68 Eur (372 km : 100 km = 3,72 x 7,6 l = 28,272 litrov; 28,282 litrov x 1,156 Eur = 32,68 Eur). Spolu predstavujú cestovné náklady sumu 104,48 eur, ktoré je žalovaná povinná žalobcovi zaplatiť z titulu náhrady škody spolu s úrokom z omeškania uplatneným podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to vo výške 5 % ročne od 02.08.2022 do zaplatenia.

1.5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 257 CSP tak, že žalobcovi ich náhradu voči žalovanej nepriznal, hoci inak by mu ako úspešnému účastníkovi podľa § 255 ods. 1 CSP náhradu trov konania patrila. Dôvody hodné osobitného zreteľa vzhládol v procesnom správaní sa žalobcu a v povahe veci, keď zohľadnil námietky žalovanej o tom, že žalobca podáva identické žaloby za každý jednotlivý deň zmareného styku, pričom ide aj o dni po sebe nasledujúce (podaných bolo najmenej 34 samostatných žalôb). Podľa názoru prvoinštančného súdu žalobcovi nič nebránilo podať žalobu, v ktorej uplatní svoje nároky na náhradu škody za viacero dní, lebo podľa povahy jeho nárokov ide totožné škody z titulu cestovných nákladov, o totožný okruh sporových strán a veci skutkovo spolu súvisia. Zo strany žalobcu ide teda o zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 Základných princípov CSP nemôže požívať právnu ochranu. Podávanie samostatných žalôb za každý jeden zmarený styk za situácie, že ide o takmer identické žaloby, neúčelne predražuje spôsob súdnej ochrany žalobcu, na ktorom sa nemôže spolupodieľať žalovaná v podobe náhrady trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe strany sporu.

3. Žalovaná napadla odvolaním rozsudok súd prvej inštancie v časti vo výroku I. a III., a to z dôvodov uvedených v ust. §365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď ten dospel k nesprávnemu záveru o tom, že zavinene zmarila styk žalobcu s maloletým dieťaťom, v dôsledku čoho pre porušenie prevenčnej povinnosti upravenej v § 415 Občianskeho zákonníka zodpovedá žalobcovi za vzniknutú škodu. Vyjadrila presvedčenie, že ak žalobcu riadne a včas informovala o objektívnej prekážke nemožnosti uskutočnenia styku prostredníctvom SMS zaslanej mu dňa 23.08.2020, v ktorej mu oznámila, že maloletý je chorý, má teplotu, črevné problémy a z toho dôvodu vyhľadala rýchlu zdravotnú pomoc, splnila si tým informačnú povinnosť, ktorou je viazaná. Zdôraznila, že žalobcu o chorobe maloletého upovedomila v nedeľu dňa 23.08.2020, takže v pondelok dňa 24.08.2023 pred cestovaním si žalobca mohol overiť zdravotný stav u ošetrojúcej lekárky maloletého. Podľa jej názoru by však ani doručenie lekárskej správy žalobcovi za daných okolností nezmenilo odvrátenie vzniknutej škody, pretože je objektívne preukázané, že hoci dňa 24.08.2020 žalobcovi doručila lekársku správu o nepriaznivom zdravotnom stave maloletého, žalobca sa dostavil do miesta bydliska maloletého aj dňa 25.08.2020 a opätovne žiadal vydať maloletého na styk. Išlo teda o obvyklé správanie sa žalobcu, ktorý nebral do úvahy ani lekárske správy a na ošetrovujúcich lekárov podával podnety na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Ak by žalobca ňou poskytnuté informácie o zdravotnom stave maloletého dieťaťa posúdil pohľadom rozumnej osoby, musel by dospieť k záveru, že styk s maloletým dieťaťom nie je možné realizovať. Podľa žalovanej skutočnosť, že vzťahy medzi ňou a žalobcom sú narušené a že žalobca neverí akýmkoľvek jej tvrdeniam, nie je dôsledkom jej správania. Narušenie vzťahov medzi nimi nemôže byť pripisované na jej ťarchu a skutočnosť, že žalobca neverí jej tvrdeniam, ak nie sú vždy podložené dôkazom, nezakladá porušenie prevenčnej povinnosti z jej strany. Žalovaná uviedla, že žalobcu nikdy o zdravotnom stave maloletého neklamala, pričom vo všetkých prebiehajúcich súdnych sporoch, v ktorých ju žalobca žaloval o náhradu škody z dôvodu cestovných výdavkov v prípade neuskutočnenia styku s maloletým pre chorobu maloletého, do konania predložila lekársku správu preukazujúcu zhoršenie zdravotného stavu maloletého. Súd prvej inštancie teda nesprávne právne posúdil predmetnú vec, keď dospel k záveru, že nedoručením lekárskej správy žalobcovi porušila prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka, lebo podľa jej názoru si prevenčnú povinnosť riadne a včas splnila informovaním žalobcu o chorobe maloletého a nemožnosti uskutočnenia styku. Naopak, práve žalobca nepreukázal, že by nevynaložila dostatočnú starostlivosť vyžadovanú pre splnenie prevenčnej povinnosti, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že doručovať žalobcovi lekárske správy potvrdzujúce zdravotný stav maloletého, jej nevyplývajú zo žiadnych právnych povinností. Žalovaná ďalej uviedla, že konanie o náhradu škody za neuskutočnený styk zo dňa 25.08.2020 sa viedlo na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15C/33/2022 a okresný súd v rozsudku zo dňa 03.11.2022 č. k. 15C/33/2022-131 dospel k záveru, že ak žalovaná informovala o objektívnej prekážke uskutočnenia konkrétneho styku, splnila si tým prevenčnú povinnosť podľa § 415 Obč. zák., a preto nemôže viesť zodpovednosť za žalobcom tvrdenú škodu. S uvedeným záverom sa stotožnil aj Krajský súd v Trenčíne, ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu, a to rozhodnutím zo dňa 23.02.2023 č. k. 17Co/9/2023-164. V zmysle záverov týchto súdnych rozhodnutí je zrejmé, že prevenčná povinnosť z jej strany bola splnená oznámením objektívnych okolností žalobcovi, pre ktoré nie je možné uskutočniť styk. Pokiaľ súd prvej

inštancie v napadnutom rozsudku vychádzal zo záverov Najvyššieho súdu Českej republiky uvedených v rozhodnutí zo dňa 22.12.1987 sp. zn. 1Cz 63/87, žalovaná uviedla, že tieto nesprávne vyhodnotil, nakoľko nevzal do úvahy, že v danom prípade išlo o chorobu, ktorá z objektívnych príčin neumožňovala realizáciu styku a že ona zároveň riadne a vopred žalobcu o chorobe maloletého dieťaťa informovala. Ak sa teda žalobca rozhodol pricestovať do miesta bydliska maloletého a žiadať o jeho vydanie napriek doručeným informáciám o zdravotnom stave maloletého, vynaloženie cestovných nákladov bolo v danom prípade bežným rizikom, ktoré musí žalobca znášať a nie je možné tieto pripisovať na ťarchu žalovanej tvrdením, že žalobca jej neverí. Podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam o tom, že nebolo preukázané, že maloletý mal zdravotné problémy aj dňa 24.08.2020. Zdôraznila, že ona v konaní predložila nielen lekársku správu zo dňa 23.08.2020, ale aj lekársku správu zo dňa 25.08.2020, ktorá jednoznačne preukazuje, že ochorenie maloletého pretrvávalo aj 24.08.2020. Podľa jej názoru už aj lekárska správa zo dňa, ktorý predchádza dňu styku, preukazuje chorobu aj nasledujúci deň, pričom skutočnosť, že maloleté dieťa trpí zdravotnými ťažkosťami, ktorých rozsah bol preukázaný v konaní počas niekoľkých po sebe nasledujúcich dní, je skutočnosťou všeobecne známou, ktorú netreba dokazovať. Skutkové závery súdu o nepreukázaní zdravotných ťažkostí dňa 24.08.2020 sú teda v rozpore s vykonaným dokazovaním, s logikou, ako aj so všeobecne známymi skutočnosťami. Rozhodnutie prvoinštančného súdu je nedostatočne odôvodnené, lebo nedáva konzistentné odpovede na otázky rozhodujúce, potrebné pre posúdenie veci. Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná jej proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca napadol odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o nepriznaní mu náhrady trov konania voči žalovanej, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Nestotožnil sa s aplikáciou ust. § 257 CSP, na ktorom založil prvoinštančný súd svoje rozhodnutie o trovách konania. Poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v ustanoveniach § 251, § 252 a § 255 ods. 1 CSP a zdôraznil, že inštitút trov konania je v civilnom sporovom konaní ovládaný tzv. záujmovým princípom vyjadrený v § 252 CSP a princípom úspechu vo veci vyjadrený v § 255 CSP. Zásada úspechu vo veci je charakteristická pre sporové konania a znamená, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré jej vznikli. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobného petitu a výroku, ktorý sa rozhodlo vo veci samej. V predmetnom spore mal plný úspech on, žalobca. Ustanovenie § 257 CSP aplikované súdom prvej inštancie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a zásady zodpovednosti za zavinenie, pričom podľa ustálenej rozhodovacej praxe jeho aplikácia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výnimočný charakter. Toto ustanovenie neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami, ale slúži na riešenie situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bráni svoje porušené alebo ohrozené právo alebo právom chránený záujem, dostal náhradu trov konania. Žalobca zdôraznil, že v danom prípade ide o situáciu, kedy žalovaná účelovo, tendenčne a bezdôvodne bráni jeho kontaktu s maloletým synom, pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, v čom prvoinštančný súd vzhliadol ako spravodlivé poskytnúť ochranu osobe porušujúcej práva inej osoby a dokonca ju označiť za obeť žalobcu, a naopak v čom považoval za nespravodlivé, aby mu ako úspešnej sporovej strane nepriznal náhradu trov konania na bránenie jeho porušeného práva. Ďalej poukázal na rozpornosť argumentácie zákonného sudcu v napadnutom rozsudku s rozhodnutím Okresného súdu Prievidza v inej veci, vedenej pod sp. zn. 8C/34/2022, v ktorej bol uznesením zo dňa 08.12.2022 č. k. 8C/34/2022-67 zamietnutý návrh žalovanej na spojenie vecí vrátane predmetného sporu z dôvodu, že jednotlivé spory sa líšia, nároky vychádzajú z rôznych skutkových tvrdení, takže by nebolo možné efektívne vykonať dokazovanie na jednom pojednávaní. Už len táto samotná skutočnosť podľa názoru žalobcu vylučuje možnosť existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Podľa názoru žalobcu v predmetnom spore nemožno aplikovať ust. § 257 CSP a nepriznať náhradu trov konania úspešnej strane, ak samotný súd svojím rozhodnutím konštatuje, že on, žalobca sa od začiatku konania domáha svojich práv procesne správnym spôsobom, čiže podaním žaloby na súde. V tomto prípade ide podľa neho o nekontrolovanú voľnú úvahu súdu, pričom je nespravodlivé aby sa pri domáhaní ochrany svojho práva – nároku na náhradu škody, dostal do situácie kedy náklady na uplatnenie jeho práva prevyšujú priznaný nárok náhrady škody. Napadnutým rozhodnutím v časti výroku o trovách konania tak vzniká paradoxná situácia, že je lepšie pre neho sa so spôsobenou škodou zmieriť a nič nerobiť, ako zákonným spôsobom užívať súdnu ochranu a brániť sa proti dlhodobému, účelovému a zákernému správaniu sa žalovanej. Žalobca súhlasil so súdnym rozhodnutím, podľa ktorého spojenie obdobných sporov do jedného by bolo

absolútne neúčelné, neprehľadné, zmätočné a nehospodárne, lebo každá žaloba o náhradu škody si vyžaduje dôkladné posúdenie s rozsiahlym dokazovaním, čo by v prípade spojenia vecí na spoločné konanie do konania vnieslo neprehľadnosť. Preto konštatovanie prvoinštančného súdu v odseku 28 odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého mu nič nebránilo podať žalobu s uplatnením nárokov za náhradu škody za viacero dní zmareného styku, a ak tak neurobil ide z jeho strany o zjavné zneužitie práva, ktoré nemôže požívať právnu ochranu, je reštriktívne, absolútne neprijateľné, nesprávne, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca zdôraznil, že od neho nemožno nijakým spôsobom požadovať žalovanou želaný procesný postup pri uplatňovaní jeho nárokov na súde. Vyjadril presvedčenie, že jednotlivé veci týkajúce sa náhrady škody nie je možné objektívne spojiť, nakoľko ide o rôzne právne tituly odôvodňujúce jeho styk s maloletým synom, ide o rôzne časové obdobia a rôzne skutkové tvrdenia, pričom dokazovanie nie je možné dôkladne a hospodárne uskutočniť v jednom konaní. Podľa názoru žalobcu napadnutý rozsudok v časti III. o náhrade trov konania je arbitrárny, odôvodnenie v tejto časti rozhodnutia je vnútorne rozporné, nepresvedčivé, nezohľadňuje vykonané dokazovanie, kontext okolností a postavenie žalobcu ako rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do starostlivosti, a teda logicky nemá také možnosti ako žalovaná. Rozsudok v napadnutej časti celkom nepochopiteľne legitimizuje konanie žalovanej ako matky, ktoré by mohlo byť opakovane zneužívané na obchádzanie jej zákonných povinností. Podľa rozsudku mu síce bol priznaný nárok na náhradu škody, avšak jediný možný zákonom ustanovený procesný postup prvoinštančný súd vyhodnotil ako dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, v dôsledku čoho mu náhradu trov konania účelne vynaložených na ochranu jeho práv nepriznal s odôvodnením, že takýto postup nemôže požívať právnu ochranu. Napadnuté rozhodnutie o trovách konania je o to nezmyselnejšie, že samotný súd jeho procesný postup predtým legitimizoval. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd výrok III. napadnutého rozsudku zmenil tak, že mu prizná proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 05.06.2023 k odvolaniu žalovanej poukázal na príslušné ustanovenia zákona o rodine, v zmysle ktorých každému rodičovi dieťaťa patria zo zákona rodičovské práva a povinnosti a k nim nesporne patrí aj právo byť informovaný o zdravotnom stave svojho dieťaťa. Zdôraznil, že on nebol svojich rodičovských práv

a povinností pozbavený, tieto mu neboli ani obmedzené, či pozastavené. Poukázal na to, že žalovanej bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 09.03.2022 sp. zn. 18P/54/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.06.2023 sp. zn. 19CoP/20/2022 vzhľadom na ignorovanie vyššie uvedených jeho práv uložená aj informačná povinnosť spočívajúca v povinnosti pravidelne každý kalendárny mesiac vždy do 10. dňa zaslať otcovi e-mailom informácie o všetkých podstatných skutočnostiach, týkajúcich sa maloletého dieťaťa, najmä o zdravotnom stave maloletého dieťaťa, o absolvovaní lekárskeho vyšetrení, o tom, aké lieky užíva a voľnočasových aktivitách, a to za predchádzajúci kalendárny mesiac. Preto tvrdenie žalovanej, že jej povinnosť preukazovať zdravotný stav maloletého jej nevyplýva zo žiadnych rozhodnutí súdov, je nepravdivé, účelové a zavádzajúce. Informačná povinnosť bola žalovanej uložená súdnym rozhodnutím práve z dôvodu účelovej spolupráce žalovanej s ním. V predmetnej veci je zrejmé, že žalovaná ho o chorobe maloletého informovala v nedeľu 23.08.2020, kedy už nemal možnosť preveriť si zdravotný stav maloletého inak ako dožadovaním sa lekárskej správy od žalovanej. Preto žiadal od žalovanej zaslanie lekárskej správy, mal na to právo, najmä za situácie, že žalovanej nedôveruje ohľadne jej tvrdení, tá mu dlhodobo zatajuje mená ošetrovujúcich lekárov, preto sa nemôže tváriť, že si splnila svoju povinnosť informovať len strohým konštatovaním, že maloletý je chorý a ignorovala jeho žiadosť o zaslanie lekárskej správy, ktorou preukázateľne v tom čase disponovala. Žalobca zdôraznil, že žalovaná si marením stykov dlhodobo uzurpuje starostlivosť o maloleté dieťa, nerešpektuje jeho rodičovské práva a neustále účelovo vytvára dôvody, ako jeho styk s maloletým zmarit' alebo sťažiť. Žalovaná účelovo interpretuje ust. § 415 Obč. zák. o splnení prevenčnej povinnosti, podľa názoru žalobcu treba jej konanie v danom prípade skúmať aj z toho pohľadu, že nejde len o postavenie škodcu a poškodeného, ale predovšetkým ide o postavenie matky a otca, ktorých vzťah je dlhodobo napätý, konfliktný a nedôverčivý. Žalobca poukázal na to, že žalovaná zmarila už viac ako 30 stykov, preto je pochopiteľné, že ani v tomto prípade nedôveroval jej tvrdeniu o údajnej chorobe maloletého bez preukázania tejto skutočnosti zaslaním lekárskej správy. Len zo samotnej SMS správy obsahujúcej konštatovanie, že syn je chorý, nebolo možné nijakým spôsobom určiť závažnosť ochorenia maloletého. Ak bolo ochorenie tak závažné, ako tvrdila žalovaná, nič jej nebránilo predložiť záznamy z vyšetrení alebo lekárske správy preukazujúce jej tvrdenia. Podľa názoru žalobcu žalovaná neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia o splnení prevenčnej povinnosti, ani dôkazné bremeno tvrdenia o údajnej chorobe maloletého, a preto plne zodpovedá za škodu.

6. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 12.06.2023 k odvolaniu žalobcu uviedla, že sa stotožňuje s rozhodnutím prvoinštančného súdu, ktorý vo výroku III. napadnutého rozsudku žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania, pričom zároveň zdôraznila, že aj ona napadla rozsudok prvoinštančného súdu v tejto časti odvolaním, na ktorom v celom rozsahu zotrvala. Podľa jej názoru rozhodnutie súdu prvej inštalácie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalobcovi z dôvodu, že do toho času podal na súde 37 takmer identických žalôb, je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov a v súlade so zásadou účelnosti náhrady trov konania. Nie je dôvod nahradiť žalobcovi akékoľvek trovy právneho zastúpenia, ktoré mu v tomto konaní vznikli, pretože žalobca mohol požadovaný nárok uplatniť jedným procesným úkonom, v jednom konaní, čím by zabezpečil účelnosť vynaložených trov tak, ako to predpokladá právna úprava obsiahnutá v ust. § 251 CSP. Žalovaná vo svojom vyjadrení ďalej poukázala na konkrétne prípady, kedy žalobcovi nič nebránilo podať jeden návrh, napríklad v prípade styku, ktorý trval v rozsahu viacerých dní, pretože skutkové okolnosti, strany sporu ako aj predmet sporu boli v takomto prípade identické. Ak napríklad styk, ktorý mal trvať v rozsahu jedného týždňa, sa neuskutočnil (podľa názoru žalovanej z objektívnych dôvodov), nebol dôvod podávať sedem samostatných návrhov na súd, pretože dôvody neuskutočnenia takého styku boli identické a dokazovanie by bolo možné vykonať aj na jednom pojednávaní. V takýchto prípadoch neexistuje potom žiaden dôvod, pre ktorý by žalobca tento nárok nemohol uplatniť podaním jednej žaloby. Z postupu žalobcu, ktorý podáva samostatné žaloby, je teda zrejmý jeho úmysel navyšovať trovy konania. Takéto konanie žalobcu žalovaná považuje za šikanózne, ide o konanie, v ktorom sa zneužíva procesné právo a nemožno ho pokladať za účelné, pretože jeho cieľom je spôsobiť jej škodu. Podľa názoru žalovanej procesný postup žalobcu napĺňa definíciu podávania formulárových žalôb, pretože žaloby majú podobu využitého vzoru. Preto je potrebné skúmať, aj v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, účelnosť trov vzniknutých zastupovaním advokátom v takýchto skutkovo a právne takmer totožných veciach. Tvrdenia žalobcu o tom, že sa svojim konaním snaží predchádzať neprímeraným hmotným výdavkom súdu, označila žalovaná za neopodstatnené, pretože práve podávanie samostatných žalôb na náhradu škody predstavujúcu niekoľko desiatok Eur samostatne zaťažuje súd. V každom konaní je totiž potrebné nariaďovať pojednávanie, vykonávať dokazovanie a robiť ďalšie úkony. Postup žalobcu podľa názoru žalovanej napĺňa znaky zneužitia práva, ktoré v zmysle čl. 5 Zásad CSP nepožíva právnu ochranu a odporuje tiež dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Obč. zák. Pokiaľ by žalobcovi išlo skutočne o náhradu škody za neuskutočnený styk s maloletým dieťaťom, mohol podať v roku 2022 jeden návrh na zaplatenie s vyčíslením údajnej škody od roku 2020 až do podania žaloby. Žalobca však svojim konaním jasne dokazuje, že jeho záujem je poškodiť ju. K argumentácii žalobcu, že samotný súd prvej inštalácie odmietol spojenie vecí do jedného konania, tiež nezohľadňuje všetky okolnosti prípadu, nakoľko súd prvej inštalácie odmietol spojiť veci do jedného konania najmä z dôvodu, že konania boli podávané v iných časoch a „bežali samostatne“, takže vo fáze konania, kedy už mali jednotliví sudcovia rozpojované jednotlivé kauzy týkajúce sa jednotlivých dní neuskutočnených stykov, nebolo účelné veci spájať. Žalovaná tiež poukázala na to, že žalobca nemôže vinu za procesné zneužívanie práv z jeho strany presúvať na konajúci súd. Okrem toho ani rozhodnutie súdu o odmietnutí spojiť všetky konania do jedného ešte neznamená, že nie je možné hospodárne a účelne pojednávať aspoň o niektorých neuskutočnených stykoch v rozsahu viacerých dní v jednom konaní, prípadne spojiť konania, v ktorých bol daný rovnaký dôvod neuskutočnenia styku. Je zrejmé, že nespojenie vecí bolo súdom odôvodnené rozličnosťou štádií konaní, avšak ak by žalobca podal jeden návrh na vydanie platobného rozkazu za všetky neuskutočnené styky, prípadne ak by spojil návrhy na základe nároku vychádzajúceho z jedného exekučného titulu, súd by takéto konanie o rovnakom nároku medzi rovnakými stranami sporu, založenom na rovnakom právnom základe, rozhodne nevyčleňoval na samostatné konania.

7. Žalobca v písomnom stanovisku zo dňa 06.07.2023 k vyjadreniu žalovanej zo dňa 12.06.2023 zotrval na všetkých skutočnostiach uvedených v odvolaní proti rozsudku prvoinštančného súdu v časti výroku III. Vyjadril presvedčenie, že v každom jednom styku je potrebné osobitne skúmať kauzálny nexus vo vzťahu k náhrade škody za každý zmarený styk osobitne, preto tvrdenia žalovanej o jeho šikanóznom správaní a o zneužití procesných práv s cieľom poškodiť žalovanú je nedôvodné, zavádzajúce, majúce za cieľ odvrátiť pozornosť od skutočného predmetu sporu. Pokiaľ žalovaná, a tiež prvoinštančný súd uvádzajú, že mohol zvoliť iný procesný postup domáhania sa súdnej ochrany jeho práv, nie je mu zrejmé aký, nakoľko návrh na spojenie vecí bol konajúcim súdom zamietnutý, čím samotný súd legitimizoval, že predmetné konania nie je možné spojiť. Aj sám súd konštatoval, že každý zmarený styk zo strany žalovanej je potrebné dokazovať, skúmať a preukazovať osobitne. Takýto postup však podľa žalobcu nemôže ísť na úkor jeho nároku na náhradu trov konania. Nepriznanie trov právneho zastúpenia

je závažným zásahom do jeho procesných a majetkových práv a môže mať vplyv na jeho budúce domáhanie sa súdnej ochrany.

V predmetnom spore nebolo nijakým spôsobom preukázané šikanózne správanie a zneužitie procesných práv z jeho strany. Žalobca zdôraznil, že on je stranou sporu disponujúcou žalobným návrhom, pričom ide o jediný zákonný a hospodárny spôsob domáhania sa ochrany jeho práv. Každá žaloba o náhradu škody si vyžaduje dôkladné posúdenie a spojenie obdobných vecí na spoločné konanie prinesie do konania neprehľadnosť a neúčelne predĺži rozhodnutie vo veci. Pri počte viac ako sto zmarených stykov za uplynulé tri roky nie je možné spojenie vecí do jedného konania. Žalobca ďalej poukázal na klamlivé tvrdenia žalovanej o tom, že neuskutočneniu stykov zväčša predchádzali objektívne skutočnosti na strane maloletého, lebo je preukázané, že takmer každý jeden zmarený styk nebol zo strany žalovanej ako povinnej odôvodnený, išlo o jej svojvoľné a protiprávne konanie. Nie je pravdou, že žalovaná sa snaží motivovať maloletého na styk. Naopak, naďalej marí styky jeho ako otca žalobcu s maloletým dieťaťom, preto jedine ním zvolený postup pri uplatňovaní náhrad zbytočne vynaložených nákladov za zmarený styk je efektívny z hľadiska možnosti úspešne sa domôcť ochrany jeho práv.

8. Ďalšie písomné podania strán odvolaciemu súdu neboli doručené.

9. Odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu odvolaní podaných žalobcom i žalovanou, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že dôvodné je odvolanie žalovanej, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch I. a III. podľa § 388 CSP zmeniť.

10. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania vyplynulo, že hoci žalobca (otec maloletého dieťaťa) bol na základe vykonateľného súdneho rozhodnutia oprávnený stretnúť sa s maloletým dieťaťom v období od 24.08.2020 v čase od 9.00 hodiny nepretržite do 26.08.2020 do 17.00 hodiny a za týmto účelom si mal prevziať maloleté dieťa v mieste jeho bydliska, žalovaná (matka maloletého dieťaťa) oznámila žalobcovi večer dňa 23.08.2020 prostredníctvom SMS správy, že jeho styk s maloletým sa nemôže uskutočniť z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu maloletého, ktorý dostal hnačky a teplotu, v dôsledku čoho s ním bola na pohotovosti. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že žalovaná - okrem informácie o zdravotnom stave maloletého dieťaťa prostredníctvom SMS - lekársku správu o zdravotnom stave maloletého dňa 23.08.2020 žalobcovi neposkytla, a to ani napriek tomu, že ňou disponovala a že žalobca ju v ten deň požadoval. Žalobkyňa lekársku správu doručila žalobcovi až dňa 24.08.2020 o 9.55 hod. prostredníctvom MMS správy, v čase, kedy žalobca bol už pred domom v mieste bydliska maloletého dieťaťa a domáhal sa jeho odovzdania na styk v súlade s vykonateľným súdnym rozhodnutím. Z lekárskej správy Lekárskej a zdravotníckej služby s.r.o. zo dňa 23.08.2020 vyhotovenej o 11.53 hodine B. B. J., všeobecným lekárom pre deti a dorast, vyplynulo, že podľa subjektívneho popisu stavu maloletého dieťaťa bola na základe objektívnych zistení maloletému stanovená diagnóza Enterovirozis. Z lekárskej správy tiež vyplýva odporúčenie ošetrojúceho lekára absolvovať ďalšiu lekársku kontrolu do 3 dní u ošetrojúceho lekára maloletého dieťaťa. Napriek tomu, že žalobca sa v určený deň a čas dostavil na určené miesto styku, k uskutočneniu styku žalobcu s jeho maloletým dieťaťom dňa 24.08.2020 nedošlo. Zo skutkových zistení prvoinštančného súdu tiež vyplynulo, že na Okresnom súde Prievidza prebieha viacero súdnych sporov, predmetom ktorých sú obdobné nároky žalobcu proti žalovanej z titulu náhrady nákladov za neuskutočnený styk, o aký ide aj v prejednávanej veci.

11. Súd prvej inštancie z vyššie uvedených skutkových zistení vyvodil právny záver, že žalovaná včasným nepredložením lekárskej správy zo dňa 23.08.2020 žalobcovi porušila prevenčnú povinnosť upravenú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka zodpovedá za škodu žalobcovi vzniknutú vynaložením nákladov na cestu za účelom realizácie styku maloletým dieťaťom.

12. Odvolací súd sa s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie nestotožňuje.

13. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu alebo

obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

14. V predmetnom spore si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody, ktorá mu mala podľa jeho tvrdení vzniknúť vynaložením cestovných nákladov na súdom určený, avšak v dôsledku zavineného konania žalovanej nerealizovaný styk s maloletým dieťaťom. Podľa argumentácie žalobcu, ktorú akceptoval aj súd prvej inštancie, žalovaná nepredložením lekárskej správy žalobcovi porušila prevenčnú povinnosť tým, že žalobcu včas a riadne neinformovala o objektívnej prekážke brániacej uskutočniť styk. Ide teda o spor majetkovej povahy, kde predpokladom na úspešné uplatnenie nároku je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušením právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou).

15. Z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, na aplikácii ktorého založil svoje rozhodnutie aj súd prvej inštancie, vyplýva, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Táto povinnosť sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov a má formu generálnej prevencie. Pokiaľ dôjde k porušeniu povinnosti predchádzať vzniku škody, vzniká zodpovednosť za škodu spôsobenú takýmto porušením, pričom dôležitá je práve príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vzniknutou škodou.

16. V preskúmvanej veci je zo skutkových zistení súdu prvej inštancie zrejmé, že žalovaná dňa 23.08.2020, teda v deň predchádzajúci dňu určeného styku, oznámila žalobcovi prostredníctvom SMS, že jeho styk s maloletým sa dňa 24.08.2020 nemôže uskutočniť z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu maloletého, nakoľko maloletý mal črevnú chrípku - dostal hnačky, mal teplotu a musela s ním ísť na pohotovosť. Žalobcu teda už dňa 23.08.2020 informovala o zdravotnom stave maloletého a o dôvodoch, pre ktoré sa styk na ďalší deň nemohol realizovať, pričom výsledok vyšetrenia zdravotného stavu maloletého vyplynul z lekárskej správy vystavenej ošetrojúcim lekárom dňa 23.08.2020, ktorú žalovaná dňa 24.08.2020 žalobcovi doručila prostredníctvom MMS správy.

17. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie zastáva názor, že žalovaná si SMS správou zo dňa 23.08.2020 vo vzťahu k žalobcovi riadne a včas splnila informačnú povinnosť o nepriaznivom zdravotnom stave maloletého dieťaťa brániacom zrealizovať styk dňa 24.08.2020 a tým si zároveň splnila aj prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka.

18. Pokiaľ sa žalobca aj napriek obsahu riadne a včas poskytnutej informácie zo strany žalovanej o nemožnosti zrealizovať styk s maloletým deťom pre jeho nepriaznivý zdravotný stav rozhodol vycestovať do miesta bydliska maloletého, za takejto situácie nemožno pričítať zavinenie za vznik zbytočne vynaložených cestovných nákladov žalovanej. Je totiž potrebné vziať na zreteľ, že žalovanej zo žiadneho právneho predpisu či súdneho rozhodnutia nevyplývala povinnosť doručiť žalobcovi v každom jednotlivom prípade ochorenia maloletého dieťaťa k informácií o jeho zdravotnom stave ihneď aj príslušnú lekársku správu. Je zrejmé, že žalovaná v SMS správe zo dňa 23.08.2020 celkom podrobne popísala zdravotné problémy maloletého a žalobcovi zároveň oznámila, že práve kvôli nim nebude možné nasledujúci deň realizovať plánovaný styk. Ak bol žalobca vo vzťahu k plneniu informačnej povinnosti nedôverčivý a na styk do miesta bydliska maloletého sa na druhý deň napriek tomu dostavil, cestovné náklady s tým spojené musí znášať sám. Predložením lekárskej správy zo dňa 23.08.2020 totiž žalovaná v predmetnom spore preukázala existenciu objektívnych dôvodov, pre ktoré sa styk žalobcu a maloletého dňa 24.08.2020 nemohol realizovať a ktoré v rámci plnenia informačnej povinnosti žalobcovi včas oznámila. Úvahy prvoinštančného súdu o tom, že ak maloletý mal črevné problémy v deň lekárskej prehliadky, teda dňa 23.08.2020, neznamená to ešte, že ich mal aj dňa 24.08.2020, sú v priamom rozpore so skutočnosťou, že lekárska správa zo dňa 23.08.2020 obsahovala diagnózu Enterovirosis a odporúčala ďalšiu lekársku kontrolu a že lekárska správa zo dňa 25.08.2020 dokumentovala pretrvávajúci nepriaznivý zdravotný stav maloletého dieťaťa aj v deň nasledujúci po 24.08.2020.

19. Ak za uvedenej situácie súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru o porušení prevenčnej povinnosti zo strany žalovanej v dôsledku nesplnenia si oznamovacej a teda prevenčnej povinnosti vo

vzťahu k žalobcovi, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Odvolací súd zmenil preto podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním žalovanej vo výroku I. tak, že žalobu zamietol.

20. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súd prvej inštancie.

21. Keďže odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok, rozhodol aj o náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania tak, že podľa zásady úspechu vo veci obsiahnutej v ustanovení § 255 ods. 1 CSP (aplikácie ktorého sa napokon v predmetnom spore domáhal aj žalobca) priznal úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).